

بررسی ویژگی‌های روان سنجی مقیاس جدید صفات چهارگانه تاریک شخصیت □

Investigating Psychometric Properties of New Scale of Dark Tetrad □

Akbar Atadokht, PhD
Bahman Zardi Gikloo, PhD
Hadiseh Laleh, MSc □

دکتر اکبر عطادخت*
دکتر بهمن زردی گیکلو*
حدیثه لاله*

Abstract

چکیده

The purpose of this study was to investigate the psychometric properties of the new scale of the Dark tetrad scale. The research method was survey and the statistical population consisted of all students who educated at Mohagheh Ardabili University during 2017-2018. A sample of 600 individuals (300 females and 300 male) were selected through a multistage cluster sampling method. Data from 30 individuals were excluded due to a defect in completing the questionnaire. To collect data, Assessment Sadistic Personality Scale (Plouffe et al., 2017), Dark Triad Scale (Jones & Paulhus, 2014), Emotional Intelligence Test (Bradbury-Graves, 2005) and Short Form of the NEO Questionnaire (Costa, McCrae, 1989) were used. In order to examine the reliability of the questionnaire, the internal consistency coefficient was used and also the validity of the questionnaire was assessed by divergent validity, exploratory factor analysis and first-order confirmatory factor analysis. All analysis was done using SPSS-25 and LISREL 8.8. The results of the internal consistency coefficient showed that this scale had the appropriate reliability (Cronbach's alpha coefficient for Machiavellianism was 0.82, narcissism 0.86, psychopathy 0.79 and sadism 0.77). Confirmatory Factor Fitness Indexes also show the appropriate validity of the scale (CFI = 0.95, RFI = 0.96, NNFI = 0.93, RMSEA = 0/060). Therefore, it can be said that this scale is an appropriate instrument for measuring the dark aspects of personality.

Keywords: Dark Tetrad, Machiavellianism, sadism, confirmatory factor analysis

هدف پژوهش حاضر، تعیین خصوصیات روان سنجی مقیاس جدید صفات چهارگانه تاریک شخصیت بود. روش پژوهش، پیمایشی بوده و جامعه آماری آن را کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل دانشگاه محقق اردبیلی در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ تشکیل می دادند. از بین این افراد، نمونه‌ای به حجم ۶۰۰ نفر (۳۰۰ نفر دانشجویی دختر و ۳۰۰ نفر پسر) به روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند که داده‌های ۳۰ نفر به دلیل نقص در تکمیل کردن پرسشنامه، از تحلیل خارج شد (۲۸۴ دختر و ۲۸۶ پسر). جهت جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای ارزیابی شخصیت سادیستیک (پلاف و همکاران، ۲۰۱۷) و مقیاس صفات تاریک شخصیت (جونز و پالهاوس، ۲۰۱۴)، آزمون هوش هیجانی (برادبری-گریوز، ۲۰۰۵) و فرم کوتاه پرسشنامه نئو (کاستا و مک کری، ۱۹۸۹) استفاده شد. جهت بررسی اعتبار مقیاس از ضریب همسانی درونی و جهت بررسی روایی مقیاس از روایی واگرا، تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول استفاده شد. کلیه تحلیل با استفاده از SPSS - 25 و لیزرل-۸۸ انجام شد. نتایج حاصل از ضریب همسانی درونی نشان داد که این مقیاس از اعتبار مناسب برخوردار است (ضریب آلفای کرونباخ برای عامل ماکیاولیسم ۰/۸۲، خودشیفتگی ۰/۸۶، سایکوپاتی ۰/۷۹ و سادیسم ۰/۷۷ به دست آمد). شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تأییدی نیز روایی مناسب مقیاس را نشان می دهد (CFI=۰/۹۵، RFI=۰/۹۶، NNFI=۰/۹۳ و RMSEA=۰/۰۶۰). بنابراین می توان گفت که این مقیاس ابزار مناسبی جهت سنجش جنبه‌های تاریک شخصیت است.

کلید واژه‌ها: صفات چهارگانه تاریک شخصیت، آزارگری، ماکیاولیسم، تحلیل عاملی تأییدی

● مقدمه

در سال‌های اخیر، برخی از روانشناسان شخصیت، به مطالعه «شخصیت‌های تاریک»^۱ (پالهاوس و ویلیامز، ۲۰۰۲) و صفات شخصیتی آزارنده از لحاظ اجتماعی علاقه‌مند شده‌اند (لی و اشتون، ۲۰۰۵). از مهمترین این صفات، سه صفت تاریک شخصیت (سه‌گانه تاریک) است که به «جامعه ستیزی»^۲، «ماکیاول‌گرایی»^۳ و «خودشیفتگی»^۴ مربوط می‌شوند (بشرپور، ۱۳۹۴). «جامعه ستیزی» صفتی است که با تکانشوری، هیجان‌خواهی، رفتار غیرقابل پیش‌بینی، فریبندگی و فقدان اضطراب و همدلی مشخص می‌شود (پالهاوس و ویلیامز، ۲۰۰۲) و دارای دو عامل جامعه ستیزی اولیه یا وسیله‌ای و جامعه ستیزی ثانویه یا متخاصم/واکنشی است. جامعه ستیزی اولیه، شامل جنبه‌های عاطفه سطحی، همدلی پایین و بی‌احساسی بین فردی است و جامعه ستیزی ثانویه، از جنبه‌های دغلكاری اجتماعی و انحراف تشکیل می‌شود و به روش‌های مختلف به جامعه ستیزی روان‌آزده، تکانشی و پرخاشگر اشاره دارد (لیکن، ۲۰۰۶؛ فالکینباخ، پویترز، فالکی و مانکاک، ۲۰۰۷). جامعه ستیزی ارتباط مثبتی با روابط رمانتیک مانند آزار و اذیت جنسی، خشونت علیه همسر، خیانت زناشویی و تجاوز به همسر دارد (جاناسون، والتین، لی و هاریسون، ۲۰۱۱).

«ماکیاول‌گرایی»، با نگرش‌های بدگمانی و بی‌اعتمادی و ناتوانی در تشخیص هیجان‌های دیگران مشخص می‌شود و ماکیاول‌گراها، گرایش به استفاده از رفتارهای فریب‌آمیز، سوءاستفاده‌گرانه و چاپلوسی به منظور انجام علائق شخصی خود دارند (بشرپور، ۱۳۹۴). این صفت با راهبرد اجتماعی فریبکاری و خدمت به خود با سه مؤلفه اصلی بدبینی، فریبکاری و این دیدگاه که هدف وسیله را توجیه می‌کند، مشخص می‌شود (گانسوراسدوتیر، مک‌کابی و اسمیت، ۲۰۰۲). این افراد در روابط رمانتیک با دیگران تمایل دارند راهبردهای فریبکارانه و خشونت‌آمیز استفاده کنند (مک‌هاسکی، ۲۰۰۱). صفت ماکیاول‌گرایی در مردان قویتر از زنان است (کریستی و گیس، ۱۹۷۰). این سازه همچنین با بی‌بندوباری جنسی مرتبط است (جاناسون، لی، وبستر و اسمیت، ۲۰۰۹). در سطح سازمان‌ها نیز این دسته از افراد تمایل به انجام رفتارهای پرخاشگرانه و مخرب تولید یا «صدتولیدی» دارند که منجر به کاهش بهره‌وری سازمان‌ها می‌شود (جاناسون، اسلومسکی و پارتیکا، ۲۰۱۲؛ پالمر، کوماراجو، کارتر و کارائو، ۲۰۱۷).

«خودشیفتگی» نیز به صورت حس خوداستحقاقی، تسلط و خود بزرگ بینی، تمرکز بر خود، فقدان همدلی و نیاز به تحسین تعریف شده (کارلسون، وازیر و اوتمنس، ۲۰۱۱) و با حرمت خود گسترش یافته، خودمحوری، حس بی‌همتایی، قدرت و اقتدار مشخص می‌شود (فاستر و کمپل، ۲۰۰۷). افرادی که نمره بالایی در خودشیفتگی دارند، نیاز مداوم به توجه و تحسین دارند و تمایل دارند تا دست آوردهایشان را بزرگنمایی کرده و دیدگاه متعصبانه‌ای نسبت به توانایی خود داشته باشند (کارلسون و همکاران، ۲۰۱۱). خودشیفتگی با سطح بالای برونگرایی، گشودگی به تجربه (کارلسون و همکاران، ۲۰۱۱)، سطح پایین اضطراب اجتماعی، افسردگی، گناه و شرمندگی همراه است (توینگ و کمپل، ۲۰۰۳).

در دهه‌های اخیر، این مجموعه صفات به عنوان هسته سردی هیجانی، خودنمایشی و انحراف اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است (پاولهاس و ویلیامز، ۲۰۰۲) و یافته‌ها نشان می‌دهند که نمره بالا در صفات تاریک شخصیت با نمره پایین در پذیرش، همدلی و صداقت - فروتنی و نمره بالا در فریبندگی همراه است (پالهاوس و ویلیامز، ۲۰۰۲؛ لی و آشتون، ۲۰۰۵). «صفات تاریک شخصیت» با برخی صفات منفی از جمله بی‌صداقتی (لی و آشتون، ۲۰۰۵)، پرخاشجویی (جاناسون و وبستر، ۲۰۱۰)، تعدادی از شاخص‌های پیش‌بینی کننده ازدواج کوتاه مدت (جاناسون، لی، وبستر و اسمیت، ۲۰۰۹؛ جاناسون، والتین، لی و هاریسون، ۲۰۱۱) و حتی خیانت زناشویی (بشرپور و میری، ۱۳۹۷) رابطه دارند. نتیجه پژوهش کرتون و ایگان (۲۰۱۷) نشان داد که از بین ابعاد صفات تاریک شخصیت، جامعه ستیزی پیشین قوی سوءاستفاده روانشناختی و جسمانی/جنسی در زوجین بود و نتیجه پژوهش فلکسون، ملدروم، یانگ و لهما (۲۰۱۶) نشان داد که خودکنترلی پایین و صفات تاریک شخصیت مستقلاً ارتکاب جرم را پیش‌بینی می‌کند اما با کنترل متغیر خودکنترلی، فقط صفات تاریک شخصیت، قربانی شدن را پیش‌بینی می‌کند. نتایج پژوهش نایت (۲۰۱۶) نشان داد که صفات سه‌گانه تاریک شخصیت (خودشیفتگی، جامعه ستیزی و ماکیاولیسم) پیشین پرخاشگری رابطه‌ای پیش‌گستر هستند. بنابراین تعجب‌آور نیست این سه صفت به طور مکرر به عنوان بخشی از جنبه تاریک ماهیت انسان در نظر گرفته شده است (توینج و کمپل، ۲۰۰۹).

با توجه به این که بین این سه بعد منفی شخصیتی ارتباط و پیوند زیادی وجود دارد و همچنین صفات تاریک دیگری نیز ممکن است به این مجموعه صفات اضافه شود،

شماری از پژوهشگران بعد آزارگری یا دیگرآزاری را به عنوان بعد چهارم به صفات تاریک شخصیت اضافه کرده اند که به «صفات چهارگانه تاریک شخصیت»^۵ معروف است (چابرو، وان لیون، راجرز و سجون، ۲۰۰۹؛ بوکلز، جونز و پاولهاس، ۲۰۱۳؛ بوکلز، تراپنل و پاولهاس، ۲۰۱۴؛ چابرو، ملیولی، وان لیون، راجرز و گاتودیر، ۲۰۱۵؛ مددوویچ و پتروویچ، ۲۰۱۵). آزارگری غیربالینی به گرایش به دشمنی، رفتار پست و پرخاشگرانه به منظور خوشایندی یا تسلط اشاره دارد (میرز، بورکت و هاستد، ۲۰۰۶؛ امیرا، دیویس و هاموند، ۲۰۱۱). طبق تعریف دیگر، آزارگری برگرفته از لذت ناشی از پریشان کردن و آسیب زدن به دیگران است (بامیستر و کمپل، ۱۹۹۹). اگرچه آزارگری حالت عوامانه‌ای از جامعه ستیزی، خودشیفتگی و ماکیاولیسم مثل همدلی پایین و بی‌عاطفگی را نشان می‌دهد (مددوویچ و پتروویچ، ۲۰۱۵)، پژوهش‌ها از اعتبار افتراقی آزارگری در پیش‌بینی مجموعه‌ای از رفتارهای ناسازگارانه مانند رفتارهای «ویشگری / بیتنرتی»^۶، بزهکاری نوجوانان، و پرخاشگری بی‌جهت حمایت می‌کنند (چابرو و همکاران، ۲۰۰۹؛ ریدی، زیچنر و سبیرت، ۲۰۱۱؛ بوکلز و همکاران، ۲۰۱۳؛ بوکلز و همکاران، ۲۰۱۴). بنابراین، آزارگری یک سازه منحصر به فردی است که با جامعه ستیزی، خودشیفتگی و ماکیاولیسم ارتباط دارد (بوکلز و همکاران، ۲۰۱۳؛ مددوویچ و پتروویچ، ۲۰۱۵).

اگرچه تحقیقات انجام شده در این خصوص، عمدتاً دیگرآزاری جنسی را شامل می‌شود (اهر و همکاران، ۲۰۱۵)، ولی، آزارگری، صرفاً جنسی نیست. در نمونه متجاوزان خشن، افراد سایکوپات بیشتر از افراد غیرجامعه ستیز گرایش‌های آزارگرانه نشان می‌دادند (هالت، ملوی و استراک، ۱۹۹۹). بوکلز و همکاران (۲۰۱۳) مطرح می‌کنند در حالی که پرخاشگری سه‌گانه تاریک شخصیت، وابسته به موقعیت است، افراد آزارگر، بدون در نظر گرفتن اینکه آیا این رفتارها منافع آشکاری برای او دارد یا نه، زمان و منابع کافی برای رفتارشان صرف می‌کنند. برای مثال، شرکت‌کنندگانی که نمرات بالایی در صفات چهارگانه تاریک شخصیت می‌گیرند، در صورتی که امکان بروز پرخاشگری فراهم باشد، علیه فرد بی‌گناه پرخاشگری می‌کنند اما افراد دیگرآزار، شدت حمله خود را به کسانی که نمی‌توانند از خود دفاع کنند، افزایش می‌دهند؛ در این تکلیف افراد دیگرآزار تمایل بیشتری برای صرف زمان و انرژی بیشتری برای آسیب زدن به فرد مقابل دارند (میر و اگان، ۲۰۱۷). صفات ماکیاولیسم، جامعه ستیزی

و آزارگری در سطح غیربالینی مورد توجه ویژه‌ای قرار گرفته‌اند. افراد دارای این صفات به واسطه عدم توافق، قساوت، نادرستی و پرخاشگری مشخص می‌شوند و بیشتر تمایل به زندگی استثمارگرانه دارند تا زندگی همراه با دلسوزی و توجه به منافع اجتماعی (فورنهام، ریچارد و پالهاوس، ۲۰۱۳؛ پایان، دبیکر و واندبوش، ۲۰۱۵).

ابزارهای مختلفی جهت سنجش صفات تاریک شخصیت مطرح شده که هر کدام از روایی و اعتبار مناسبی برخوردارند. برای مثال، فرم ۱۲ سوالی صفات تاریک شخصیت (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰) و فرم ۲۷ سوالی صفات تاریک شخصیت (جونز و پالهاوس، ۲۰۱۴) در مطالعه حاضر به گونه‌ای طراحی شد تا هم فرم ۲۷ سوالی مقیاس صفات تاریک شخصیت (جونز و پالهاوس، ۲۰۱۴) طراحی و اعتباریابی شود و هم با ترکیب دو مقیاس صفات تاریک شخصیت (فرم ۲۷ سوالی (جونز و پالهاوس، ۲۰۱۴) و مقیاس ارزیابی شخصیت دیگرآزار (پلاف و همکاران، ۲۰۱۷)) بتوان ابزار منسجم‌تر و کامل‌تر جهت استفاده در تحقیقات معرفی شود. بنابراین این مطالعه با هدف معرفی و اعتباریابی مقیاس جدید صفت چهارگانه تاریک شخصیت انجام گرفت.

● روش

روش پژوهش حاضر، پیمایشی بود و «جامعه آماری» آن را کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل دانشگاه محقق اردبیلی در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶، تشکیل می‌دادند. با توجه به این که در تحلیل عاملی اکتشافی برای هر متغیر ۲۰-۱۰ نفر کفایت می‌کند (کلاین، ۲۰۱۰؛ به نقل از افشاری، حجازی، اژه‌ای و صادقی، ۱۳۹۷) و در تحلیل عاملی تأییدی به ازای هر متغیر پنهان ۲۰ نفر نمونه انتخاب می‌شود و همچنین حداقل نمونه در تحلیل عاملی تأییدی ۲۰۰ نفر می‌باشد، نمونه پژوهشی متشکل از ۶۰۰ دانشجو (۳۰۰ دختر و ۳۰۰ پسر) بود که به روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. داده‌های ۳۰ نفر به دلیل ناقص بودن ابزار از تحلیل خارج شد و در نهایت ۲۸۴ دختر و ۲۸۶ پسر در نمونه باقی ماندند. قبل از اجرای نهایی، یک اجرای مقدماتی بر روی ۶۰ نفر دانشجو به عمل آمد و سؤالات دارای ابهام اصلاح شدند. جهت اجرای ابزار به آزمودنی‌ها اطمینان داده شد که نتایج محرمانه باقی خواهد ماند و همچنین در مورد هدف اجرا توضیحاتی داده شد و در نهایت شرکت کنندگان با رضایت آگاهانه اقدام به تکمیل آن کردند. جهت جمع‌آوری داده‌ها، از ابزارهای زیر استفاده شد:

□ الف: مقیاس ارزیابی شخصیت دیگرآزار (ASP)^۷: این مقیاس توسط پلاف، ساکوفسکی و اسمیت (۲۰۱۷) طراحی و اعتباریابی شده است. این مقیاس دارای ۹ سؤال و سه خرده‌مقیاس است. شیوه نمره‌گذاری این مقیاس به صورت طیف لیکرتی ۵ درجه‌ای است. نتایج پژوهش پلاف و همکاران (۲۰۱۷) نشان داده که این مقیاس از اعتبار مناسبی برخوردار است (ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس = ۰/۸۳).

□ ب: مقیاس صفات تاریک شخصیت (SD۳)^۸: این مقیاس توسط جونز و پالهاوس (۲۰۱۴) طراحی و اعتباریابی شده است. این مقیاس دارای ۲۷ سؤال و سه خرده‌مقیاس است. شیوه نمره‌گذاری آن به صورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای است. نتایج پژوهش جونز و پالهاوس (۲۰۱۴) نشان داد که این مقیاس از اعتبار مناسبی برخوردار است (ضریب آلفای کرونباخ برای ماکیاولیسم ۰/۷۶، جامعه ستیزی ۰/۷۳ و خودشیفتگی ۰/۷۸). همچنین نتایج پژوهش آنها نشان داد که این مقیاس از اعتبار مناسب نیز برخوردار است (RMSEA=۰/۰۴، CFI=۰/۹۳ و TLI=۹۱/۰).

□ ج: آزمون هوش هیجانی^۹ - برادبری - گریوز: این آزمون دو جنبه فردی و اجتماعی هوش هیجانی را در چهار حوزه به دست می‌آید. شیوه نمره‌گذاری به صورت طیف لیکرتی ۶ درجه‌ای است. در پژوهش گنجی، میرهاشمی و ثابت (۱۳۸۵)، ضریب اعتبار بازآزمایی برای خودآگاهی ۰/۷۳، خودمدیریتی ۰/۸۷، آگاهی اجتماعی ۰/۷۸ و مدیریت رابطه ۰/۷۶ به دست آمد (برادبری و گریوز، ۱۳۸۴).

□ د: پرسشنامه نئو- فرم کوتاه: کاستا و مک‌کری در سال ۱۹۸۹ فرم کوتاه پرسشنامه پنج عاملی را برای سنجش پنج عامل اصلی شخصیت طراحی کردند. این پرسشنامه دارای ۶۰ سؤال است. شیوه نمره‌گذاری این پرسشنامه به صورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای است. در پژوهش انیسی، مجدیان، جوشن‌لو و گوهری کامل (۱۳۹۰) ضریب آلفای کرونباخ برای وظیفه‌شناسی ۰/۸۳، روان‌آزرده‌خویی ۰/۸۰، توافق‌پذیری ۰/۶۰، برون‌گرایی ۰/۵۸ و برای گشودگی به تجربه ۰/۳۹ به دست آمد.

● یافته‌ها

به منظور بررسی ساختار عاملی مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت، سؤالات

ابزار به شیوه تحلیل عاملی اکتشافی به شیوه مؤلفه‌های اصلی مورد تحلیل قرار گرفت. برای اطمینان از مناسب بودن داده‌ها از ضریب KMO و آزمون بارتلت استفاده شد. مقدار KMO همواره بین ۱ و ۰ در نوسان است و در صورتی که مقدار آن بزرگتر از ۰/۷ باشد، همبستگی موجود بین داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب است. آزمون بارتلت نیز این فرضیه که ماتریس همبستگی‌های مشاهده شده متعلق به جامعه‌ای با متغیرهای ناهمبسته است، را می‌آزماید (زارع چاهوکی، ۱۳۸۹).

جدول ۱. ضریب KMO و آزمون بارتلت برای ماتریس همبستگی متغیرها

سطح معناداری	مقدار بارتلت	مقدار KMO
۰/۰۰۱	۵۴۵۷/۴۳۲	۰/۸۲

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، مقدار KMO برابر است با ۰/۸۲ و آزمون بارتلت نیز مورد تأیید قرار گرفت ($p < ۰/۰۱$). بنابراین متغیرهای پژوهش برای تحلیل عاملی مناسب بودند.

پس از اطمینان از کیفیت ماتریس همبستگی سؤالات ابزار و همچنین کفایت نمونه برداری محتوایی، سؤالات مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت به شیوه واریماکس چرخش داده شد. نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد، چهار عامل، در مجموع ۵۲/۳۰ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کنند. در این تحلیل معلوم شد که عامل اول، دوم، سوم و چهارم به ترتیب تبیینگر ۱۸/۶۹، ۱۳/۳۷، ۱۰/۳۹ و ۹/۸۵ درصد از واریانس کل می‌باشند. در این تحلیل مقدار بار عاملی مورد قبول ۵/۰ تعیین گردید. در جدول ۲ محتوا و بار عاملی عوامل مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت شامل ماکیاولیسم، خودشیفتگی، جامعه ستیزی و دیگرآزاری آمده است. طبق جدول ۲ بار عاملی سؤالات ۱ تا ۹ بیشترین بار عاملی را بر روی عامل اول (ماکیاولیسم) داشتند. سؤالات ۱۰ تا ۱۸ بیشترین بار عاملی را بر روی عامل دوم (خودشیفتگی)، سؤالات ۱۹ تا ۲۷ بیشترین بار عاملی را بر روی عامل سوم (جامعه ستیزی) و سؤالات ۲۸ تا ۳۶ بیشترین بار عاملی را بر روی عامل چهارم (دیگرآزاری) داشتند.

در ادامه به منظور بررسی روایی سازه، از روش تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول

جدول ۲. تحلیل عاملی اکتشافی مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت به روش تحلیل مولفه اصلی

عوامل				متغیرها
۴	۳	۲	۱	
			۰/۷۸	۱- عاقلانه نیست که اسرار تان را بگویند.
			۰/۶۹	۲- دوست دارم از دستکاری هوشمندانه برای پیدا کردن راه حل استفاده کنم
			۰/۷۴	۳- هر چقدر هم طول بکشد، باید وقتان را با افراد کنار تان بگذارید.
			۰/۷۲	۴- از تعارض مستقیم با دیگران پرهیز می‌کنم چون ممکن است در آینده مفید باشند.
			۰/۶۵	۵- عاقلانه است اطلاعاتی را جست و جو کنم که بتوانید علیه افراد دیگر استفاده کنید.
			۰/۸۰	۶- برای برقراری ارتباط با مردم، باید منتظر فرصت مناسب باشید
			۰/۶۷	۷- چیزهایی وجود دارد که باید از دیگران مخفی کنید تا از محبوبیت و شهرت خود محافظت کنید.
			۰/۷۵	۸- مطمئن باشید که نقشه‌های تان برای خودتان مفید است نه دیگران.
			۰/۷۰	۹- اکثر مردم قابل تغییر و کنترل هستند.
		۰/۷۹		۱۰- مردم مرا به عنوان یک رهبر ذاتی می‌دانند
		۰/۶۲		۱۱- از مورد توجه قرار گرفتن متنفرم.
		۰/۸۲		۱۲- بسیاری از فعالیت‌های گروهی بدون من کسل کننده می‌شود.
		۰/۷۹		۱۳- می‌دانم که فرد خاصی هستم چون همه افراد اینطوری به من می‌گویند
		۰/۷۸		۱۴- دوست دارم با افراد مهم آشنا شوم.
		۰/۸۴		۱۵- اگر کسی از من تعریف کند شرمند می‌شوم.
		۰/۸۵		۱۶- شبیه افراد معروف شده‌ام
		۰/۷۱		۱۷- فرد معمولی هستم.
		۰/۶۶		۱۸- بر کسب احترامی که لایقش هستم پافشاری می‌کنم.
	۰/۶۶			۱۹- دوست دارم از مراجع قدرت انتقام بگیرم.
	۰/۸۲			۲۰- از موقعیت‌های خطرناک دوری می‌کنم.
	۰/۵۸			۲۱- عکس العمل باید سریع و ناخوشایند باشد
	۰/۵۸			۲۲- مردم می‌گویند که من از کنترل خارج هستم.
	۰/۷۳			۲۳- درست است که بتوانم در نظر دیگران مهم باشم
	۰/۶۸			۲۴- افرادی که با من آشنایی می‌کنند، همیشه پشیمان می‌شوند
	۰/۶۵			۲۵- من هرگز دچار مشکلات قانونی نشده‌ام.
	۰/۶۶			۲۶- دوست دارم با کسانی که به سختی می‌شناسم رابطه جنسی داشته باشم.
	۰/۷۲			۲۷- برای رسیدن به چیزهای دلخواه، هر چیزی را می‌گویم.
۰/۸۱				۲۸- از سر به سر گذاشتن مردم به طوری که آنها بدانند آنها را تحت کنترل دارم لذت می‌برم
۰/۶۱				۲۹- از اذیت کردن اطرافیانم خسته نمی‌شوم
۰/۵۷				۳۰- اگر توانایی و اختیارش را داشته باشم، به مردم آسیب می‌زنم
۰/۶۳				۳۱- وقتی کسی را مسخره می‌کنم از دیدن ناراحت شدنش، خوشحال می‌شوم
۰/۷۰				۳۲- بی‌رحمی کردن به دیگران هیجان‌انگیز است
۰/۵۹				۳۳- از تمسخر مردم در جلوی دوستانشان، خشنود می‌شوم
۰/۸۹				۳۴- تماشای دعوا و منازعه مردم، تحریکم می‌کند
۰/۷۰				۳۵- به مورد اذیت کردن کسانی که آزارم داده‌اند فکر می‌کنم
۰/۶۴				۳۶- هیچ وقت از روی عمد به کسی آزار نمی‌رسانم، حتی اگر از آن شخص خوشم نیاید

استفاده شد. در مدل‌های تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول، نمرات هر مورد مطالعه در یک متغیر، در واقع منعکس کننده وضعیت آن مورد در یک عامل زیربنایی تر است که به دلیل پنهان بودنش امکان اندازه‌گیری مستقیم آن وجود ندارد. اما این عامل زیربنایی و پنهان خود از ابعاد عامل پنهان دیگری محسوب نمی‌شود و در واقع تنها یک لایه از متغیر یا متغیرهای پنهان وجود دارد. در یک مدل عاملی مرتبه اول، سه نوع متغیر وجود دارد. این متغیرها شامل متغیر پنهان بیرونی، متغیر مشاهده شده بیرونی و متغیر خطا هستند. در مدل‌های عاملی مرتبه اول سه نوع پارامتر آزاد وجود دارد که محقق اغلب مایل به برآورد آنهاست. این پارامترها شامل پارامتر فی (یعنی واریانس‌ها و کوواریانس‌های عامل‌ها یا متغیرهای پنهان بیرونی)، پارامتر لامدا (کوواریانس یا ضریب همبستگی بین هر متغیر آشکار با متغیر پنهان) و پارامتر تتا دلتا (واریانس‌ها و کوواریانس‌های متغیرهای خطای مرتبط با متغیرهای آشکار و اندازه‌گیری) هستند (قاسمی، ۱۳۹۲). برای برآورد مدل از شاخص‌های مجذور خی دو (X^2)، شاخص نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی (X^2/df)، شاخص برازش مقایسه‌ای (CFI)، شاخص برازش نسبی (RFI)، شاخص نیکویی برازش هنجار نشده (NNFI)، خطای ریشه مجذور میانگین تقریب (RMSEA) استفاده شد. در خصوص شاخص‌های CFI، RFI و NFI برخی از محققان معتقدند که حداقل مقدار قابل قبول آن ۰/۹۰ است و مقادیر بالای ۰/۹۵ نشانگر برازش عالی مدل می‌باشد. همچنین در خصوص شاخص RMSEA نیز مقدار کمتر از ۰/۸۰ نشانگر برازش خوب مدل است (محسنین و اسفیدانی، ۱۳۹۳).

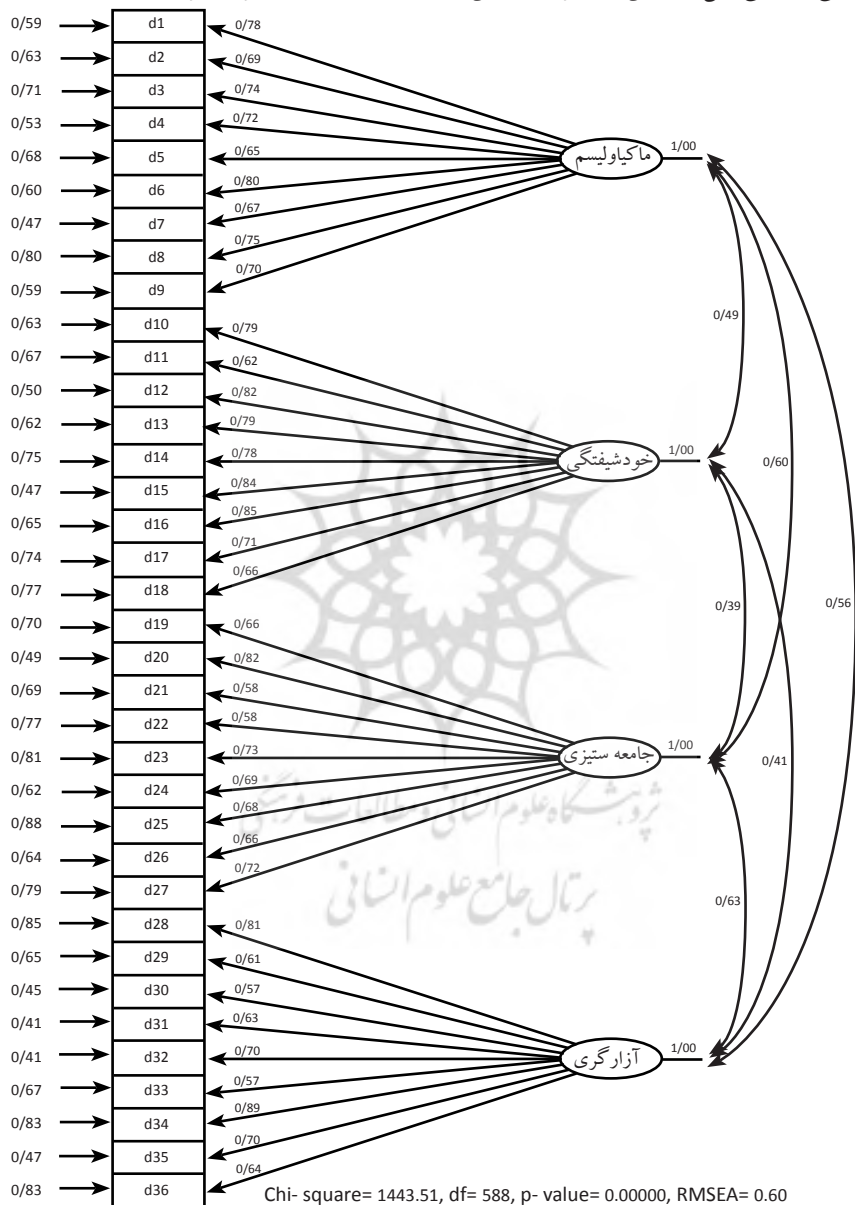
جدول ۳. مقادیر شاخص‌های برازش‌الگوی تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول مقیاس جدید صفات چهارگانه تاریک شخصیت

RMSEA	NNFI	RFI	CFI	x^2/df	x^2
۰/۰۶۰	۰/۹۳	۰/۹۶	۰/۹۵	۲/۴۵	۱۴۴۳/۵۱

همان‌گونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، مدل مقیاس جدید صفات چهارگانه تاریک شخصیت از برازش مناسبی برخوردار بوده و در نتیجه روایی سازه مطلوبی دارد.

به منظور واریسی روایی مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت از روش همسانی درونی استفاده شده است. همسانی درونی کل مقیاس و خرده‌مقیاس‌های آن از طریق محاسبه

ضریب آلفای کرونباخ برآورد گردید (جدول ۴). با توجه به این که ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت و کلیه مؤلفه‌های آن از ۰/۷۰ بیشتر است، لذا همسانی درونی کل مقیاس و خرده‌مقیاس‌های آن مورد تأیید قرار گرفت.



شکل ۱. مدل استاندارد تحلیل عاملی مرتبه اول مقیاس جدید صفات چهارگانه تاریک شخصیت (Dark Tetrad)

جدول ۴. ضریب آلفای کرونباخ ابعاد صفات چهارگانه تاریک شخصیت

ضریب آلفای کرونباخ	
۸۲/۰	۱- ماکیاولیسم
۸۶/۰	۲- خودشیفتگی
۷۹/۰	۳- جامعه ستیزی
۷۷/۰	۴- آزارگری
۸۴/۰	۵- کل مقیاس

به منظور بررسی اعتبار سازه از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی و همچنین اعتبار واگرا استفاده شد. همان‌گونه که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، هوش هیجانی با ماکیاولیسم و خودشیفتگی همبستگی مثبت و با جامعه ستیزی و دیگرآزاری همبستگی منفی دارد ($p < 0/01$). همچنین روان‌آزرده‌خویی با ماکیاولیسم، خودشیفتگی و دیگرآزاری همبستگی مثبت دارد ($p < 0/05$). برون‌گرایی با ماکیاولیسم، خودشیفتگی، جامعه ستیزی و دیگرآزاری همبستگی مثبت دارد ($p < 0/05$). گشودگی به تجربه با دیگرآزاری همبستگی منفی دارد ($p < 0/01$). توافق‌پذیری با جامعه ستیزی و دیگرآزاری همبستگی منفی دارد ($p < 0/01$) و در نهایت وظیفه‌شناسی با ماکیاولیسم، جامعه ستیزی و دیگرآزاری همبستگی منفی دارد.

جدول ۵. ضریب همبستگی مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت با آزمون هوش هیجانی و پرسشنامه ۵ عاملی شخصیت

	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
۱- ماکیاولیسم									۱	
۲- خودشیفتگی								۰/۴۴**		
۳- جامعه ستیزی							۰/۳۹**	۰/۶۰**		
۴- آزارگری						۰/۶۳**	۰/۴۱**	۰/۵۶**		
۵- هوش هیجانی					۰/۲۵**	-۰/۱۶**	۰/۱۴**	۰/۱۷**		
۶- روان‌آزرده‌خویی				۰/۱۴**	-۰/۱۸**	۰/۱۸**	۰/۲۱**	۰/۱۰*		
۷- برون‌گرایی			۰/۳۴**	۰/۱۱**	۰/۲۳**	۰/۰۸*	۰/۱۸**	۰/۱۱**		
۸- گشودگی به تجربه		۰/۶۲**	۰/۵۳**	۰/۱۲**	-۰/۱۸**	۰/۰۳	۰/۰۶	۰/۰۶		
۹- توافق‌پذیری	۰/۶۵**	۰/۶۳**	-۰/۵۵**	۰/۰۸*	-۰/۲۵**	-۰/۱۶**	۰/۰۵	۰/۰۴		
۱۰- وظیفه‌شناسی	۰/۶۷**	۰/۵۱**	۰/۷۹**	-۰/۵۹**	۰/۰۷	-۰/۱۳**	-۰/۱۰**	۰/۰۴	-۰/۰۹*	

* $p < 0/05$ ** $p < 0/01$

● بحث و نتیجه‌گیری

○ در خصوص ابزارهای مطرح شده برای صفات تاریک شخصیت و صفت آزارگری

ابزارهایی وجود دارد که روایی و اعتبار آنها مورد تایید قرار گرفته است. هر چند که نویسندگان حوزه صفات تاریک شخصیت فرمول بندی صفات چهارگانه تاریک شخصیت را در سطح نظری به رسمیت شناخته‌اند، اما هنوز ابزار مناسبی در این زمینه طراحی نشده است. همچنین سنجش مجزای آنها نیز راه‌گشا نخواهد بود. در پژوهش حاضر بر این مبنا، دو مقیاس صفات تاریک شخصیت (جونز و پالهاوس، ۲۰۱۴) و ارزیابی شخصیت دیگرآزار (پلاف و همکاران، ۲۰۱۷) به منظور سنجش و اعتباریابی مدل صفات چهارگانه تاریک شخصیت ادغام و مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور اعتبار مقیاس جدید با استفاده از ضریب همسانی درونی یا ضریب آلفای کرونباخ و روایی مقیاس نیز با استفاده از روایی واگرا، تحلیل عاملی اکتشافی به منظور بررسی ساختار مقیاس و تحلیل عاملی تأییدی برای تایید وجود عوامل به دست آمده در تحلیل عاملی اکتشافی مورد بررسی قرار گرفت. در خصوص اعتبار مقیاس نتایج حاصل از ضریب همسانی درونی نشان داد که این مقیاس از اعتبار مناسبی برخوردار است (ضریب آلفای کرونباخ برای عامل ماکیاولیسم ۰/۸۲، عامل خودشیفتگی ۰/۸۶، جامعه ستیزی ۰/۷۹ و آزارگری ۰/۷۷ به دست آمد).

○ نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد بار عاملی سوالات ۱ تا ۹ بیشترین بار عاملی را بر روی عامل اول (ماکیولیسم) داشتند. سوالات ۱۰ تا ۱۸ بیشترین بار عاملی را بر روی عامل دوم (خودشیفتگی)، سوالات ۱۹ تا ۲۷ بیشترین بار عاملی را بر روی عامل سوم (خودشیفتگی) و سوالات ۲۸ تا ۳۶ بیشترین بار عاملی را بر روی عامل چهارم (آزارگری) داشتند. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت بار عاملی معناداری با تک تک ماده‌های خود داشت. به طوری که کمترین بار عاملی برای ماکیاولیسم ۰/۶۵ و بیشترین بار عاملی ۰/۸۰ بود. برای عامل خودشیفتگی کمترین بار عاملی ۰/۶۲ و بیشترین بار عاملی ۰/۸۵، برای عامل جامعه ستیزی کمترین بار عاملی ۰/۵۸ و بیشترین بار عاملی ۰/۸۲ و برای عامل آزارگری کمترین بار عاملی ۰/۵۷ و بیشترین بار عاملی ۰/۸۱ بود. چهار عامل، در مجموع ۵۲/۳۰ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کنند. همچنین به منظور سنجش روایی مقیاس از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. نتایج حاصل از تحلیل عاملی تأییدی وجود چهار عامل را تایید کرد و این که شاخص‌های برازش نیز نشان دهنده روایی سازه مطلوب مقیاس است.

○ به منظور بررسی روایی واگرا نیز از ضریب همبستگی مقیاس صفات چهارگانه تاریک شخصیت با پرسشنامه‌های نئو-فرم کوتاه و هوش هیجانی استفاده شد. نتایج نشان داد که هوش هیجانی با ماکیاولیسم و خودشیفتگی همبستگی مثبت و با جامعه ستیزی و آزارگری همبستگی منفی دارد. همچنین از بین ابعاد پرسشنامه نئو، روان آزاده خوبی با ماکیاولیسم، خودشیفتگی و آزارگری همبستگی داشت. برونگرایی با ماکیاولیسم، خودشیفتگی، جامعه ستیزی و آزارگری همبستگی مثبت، گشودگی به تجربه با آزارگری همبستگی منفی، توافق پذیری با جامعه ستیزی و آزارگری همبستگی منفی و در نهایت وظیفه‌شناسی با ماکیاولیسم، جامعه ستیزی و آزارگری همبستگی منفی داشت.

○ صفات تاریک شخصیت به عنوان یک مفهوم نوپدید، پژوهش‌های زیادی برانگیخته است که یکی از دلایل آن، این است که این صفات با جنبه‌های منفی و آسیب‌شناختی شخصیت در ارتباط است؛ جنبه‌هایی که هم برای فرد در حوزه‌های خانوادگی، تحصیلی و شغلی و هم برای دیگران مشکلاتی می‌آفریند. البته پژوهش جدید از اضافه شدن بعد آزارگری به صفات تاریک شخصیت حمایت می‌کنند، که هم اکنون به عنوان صفات چهارگانه تاریک شخصیت شناخته می‌شود. این صفات با مشکلات رفتاری زیادی از قبیل قلدری سایبری، خشونت جنسی و اوباشگری در فضای مجازی در ارتباط است که هر کدام توجه بالینی به این قضیه را می‌طلبد. پایه و اساس این صفات، بنیانی از نقص هیجانی است که باعث می‌شود این افراد از دیگران سوءاستفاده کنند، نسبت به دیگران خشونت نشان دهند، از آسیب رساندن به دیگران لذت ببرند و رفتارهای ضداجتماعی از خود نشان دهند (تیلور، ۲۰۰۹؛ جونز و پالهاوس، ۲۰۱۳؛ ریدی و همکاران، ۲۰۱۱؛ نل، ۲۰۰۶؛ شامپ و لافریر، ۲۰۱۶).

○ پژوهش‌ها نیز نشان می‌دهد که مردان در مقایسه با زنان در صفات چهارگانه تاریک شخصیت نمرات بالاتری می‌گیرند (جاناسون و وبستر، ۲۰۱۰). علت آن نیز به بروز رفتارهای تکانشگری و پرخاشگرانه بیشتر در مردان است. آزارگری نیز به عنوان متغیر جدیدی که به صفات تاریک شخصیت اضافه شده است، با متغیرهایی از قبیل گرایش به خشونت، اوباشگری و قلدری سایبری در ارتباط است که این امر را می‌توان در گرایش لذت طلبی افراد آزارگرانه در رنج و آزار روحی و روانی دیگران، نقص جدی در تفکر و هیجان این افراد دانست. این دسته از افراد در روابط بین فردی خود به شدت آسیب‌رسان هستند

و از این که به دیگران آسیب می‌رسانند خرسند شده و به نوعی تهییج هیجانی دست می‌یابند. بنابراین طبق نتایج به دست آمده میتوان گفت که مقیاس جدید صفات چهارگانه تاریک شخصیت در جامعه ایران از روایی و اعتبار مناسبی برخوردار بوده برخوردار است.



یادداشت‌ها

- | | |
|---------------------------------------|---------------------|
| 1. dark triad | 2. psychopathy |
| 3. Machiavellism | 4. narcissism |
| 5. dark tetrad | 6. online trolling |
| 7. Assessment of Sadistic Personality | 8. Dark Triad Scale |
| 9. Emotional Intelligence Test | |

● منابع

- افشاری، محسن؛ حجازی، الهه؛ اژه‌ای، جواد و صادقی، ناهید. (۱۳۹۷). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس چشم‌انداز زمان آینده و رابطه آن با پیشرفت تحصیلی. *مجله روانشناسی*، ۲۲(۲)، ۱۳۸-۱۲۲.
- انیسی، جعفر؛ مجدیان، محمد؛ جوشن‌لو، محسن و گوهری کامل، زهرا. (۱۳۹۰). اعتبار و روایی فرم کوتاه پرسشنامه پنج عاملی نئو در دانشجویان. *مجله علوم رفتاری*، ۵(۴)، ۳۵۵-۳۵۱.
- برادبری، تراویس و گریوز، جین. (۱۳۸۴). *آزمون هوش هیجانی*. ترجمه مهدی گنجی. تهران: انتشارات ساوالان.
- بشرپور، سجاد و میری، میرنادر. (۱۳۹۷). نقش واسطه‌ای بی‌اشتیاقی اخلاقی در رابطه بین صفات تاریک شخصیت و استعداد خیانت زناشویی. *مجله روانشناسی*، ۲۲(۳)، ۲۸۶-۲۷۱.
- بشرپور، سجاد. (۱۳۹۴). *صفات شخصیت؛ نظریه و آزمون*. انتشارات ساوالان.
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing.
- Baumeister, R. F., & Campbell, W. K. (1999). The intrinsic appeal of evil: Sadism, sensational thrills, and threatened egotism. *Personality and Social Psychology Review*, 3(3), 221-210 .
- Buckels, E. E., Trapnell, P. D., & Paulhus, D. L. (2014). Trolls just want to have fun. *Personality and Individual Differences*, 67, 97-102.
- Buckels, E. E., Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2013). Behavioral confirmation of everyday sadism. *Psychological Science*, 24, 2201-2209.
- Carroll, J.B. (1993). *Human cognitive abilities: A survey of factor-analytic studies*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

- Chabrol, H., Melioli, T., Van Leeuwen, N., Rodgers, R., & Goutaudier, N. (2015). The Dark Tetrad: Identifying personality profiles in high-school students. *Personality and Individual Differences*, 83, 97–101.
- Chabrol, H., Van Leeuwen, N., Rodgers, R., & Séjourné, N. (2009). Contributions of psychopathic, narcissistic, Machiavellian, and sadistic personality traits to juvenile delinquency. *Personality and Individual Differences*, 47, 734–739.
- Christie, R., Geis, F.L. (1970). *Studies in Machiavellianism*. New York, NY: Academic Press.
- Eher, R., Schilling, F., Hansmann, B., Pumberger, T., Nitschke, J., Habermeyer, E., & Mokros, A. (2015). Sadism and violent reoffending in sexual offenders. *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment*, 28, 46–72.
- Falkenbach, D., Poythress, N., Falki, M., & Manchak. (2007). Reliability and validity of two self-report measures of psychopathy. *Assessment*, 14, 341-350.
- Flexon, J.L., Meldrum, R.C., Young, J.T.N., & Lehmann, P.S. (2016). Low self-control and the Dark Triad: Disentangling the predictive power of personality traits on young adult substance use, offending and victimization. *Journal of Criminal Justice*, 46, 159-169.
- Furnham, A., Richards, S.C., & Paulhus, D.L. (2013). The dark triad of personality: A 10-year review. *Social and Personality Psychology Compass* ;7(3):199-216.
- Greitemeyer, T. (2015). Everyday sadism predicts violent video game preferences. *Personality and Individual Differences*, 75, 19–23.
- Gunnthorsdottir, A., McCabe, K., & Smith, V. (2002). Using the Machiavellianism instrument to predict trustworthiness in a bargaining game. *Journal of Economic Psychology*, 23, 49-66.
- Jonason, P. K., Valentine, K.A., Li, N.P., & Harbeson, C.L. (2011). Mate selection and dark Dark Triad: Facilitating a short- term mating strategy and creating a volatile environment. *Personality and Individual Differences*, 51, 679-682.
- Jonason, P. K., Li, N.P., Webster, G.W., & Schmitt, D.P. (2009). The dark triad triad: Facilitating a short- term mating in men. *European Journal of Personality*, 23, 5-18.
- Jonason, P. K., Slomski, S., & Partyka, J. (2012). The Dark Triad at work: How toxic employees get their way. *Personality and Individual Differences*, 52, 449–453.
- Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2014). Introducing the Short Dark Triad (SD3): A brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21, 28–41.
- Jones, D.N., & Paulhus, D.L. (2010). Different provocations trigger aggression in narcissists and psychopaths. *Social Psychological and Personality Science*;1 (1):

12-18.

- Knight, Niki M. (2016). *The Dark Triad and HEXACO model of personality in relational aggression. Master's theses*. The University of Southern Mississippi.
- Lee, K., & Ashton, M.C. (2005). Psychopathy, Machiavellianism and narcissism in Five Factor Model and HEXACO model of personality structure. *Personality and Individual Differences*, 38, 1571-1582.
- Lykken, D.T. (2006). Psychopathic personality: The scope of the problem. in C.J. Patrick (Ed), *Handbook of psychopathy* (pp.3-13). New York, NY: Guilford Press.
- McHoskey, J.W.(2001). Machiavellianism and sexuality: On the moderating role of biological sex. *Personality and Individual Differences*, 31, 779-789.
- Mededović, J., & Petrović, B. (2015). The dark tetrad: Structural properties and location in the personality space. *Journal of Individual Differences*, 36, 228–236.
- Myers, W. C., Burket, R. C., & Husted, D. S. (2006). Sadistic personality disorder and comorbid mental illness in adolescent psychiatric inpatients. *The Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law*, 34, 61–71.
- Nell, V. (2006). Cruelty's rewards: The gratifications of perpetrators and spectators. *Behavioral and Brain Sciences*, 29, 211–224.
- O'Meara, A., Davies, J., & Hammond, S. (2011). The psychometric properties and utility of the Short Sadistic Impulse Scale (SSIS). *Psychological Assessment*, 23, 523–531.
- Pabian, S., De Backer, C.J., & Vandebosch, H. (2015). Dark triad personality traits and adolescent cyber-aggression. *Personality and Individual Differences*; 75:41-46.
- Paulhus, D.L., Williams, K.M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36, 556-563.
- Palmer, J.C., Komaraju, M., Carter, M.Z., Karau, S.J. (2017). Angel on one shoulder: Can perceived organizational support moderate the relationship between the Dark Triad traits and counterproductive work behavior? *Personality and Individual Differences*, 110, 31-37.
- Plouffe, R.A., Saklofske, D.H., & Smith, M.M. (2017). The Assessment of Sadistic Personality: Preliminary psychometric evidence for a new measure. *Personality and Individual Differences*, 104, 166-171.
- Reidy, D. E., Zeichner, A., & Seibert, L. A. (2011). Unprovoked aggression: Effects of psychopathic traits and sadism. *Journal of Personality*, 79, 75–100.
- Schumpe, B.M., & Lafrenière, M.A.K. (2016). Malicious joy: Sadism moderates the relationship between schadenfreude and the severity of others' misfortune. *Personality and Individual Differences*, 94, 32–37.

- Taylor, K. E. (2009). Cruelty: *Human evil and the human brain*. Oxford University Press.
- Trémolière, B., & Djeriouat, H. (2016). The sadistic trait predicts minimization of intention and causal responsibility in moral judgment. *Cognition*, 146, 158–171.
- Twenge, J.M., & Campbell, W.K. (2009). *Living in the age of entitlement: The narcissism epidemic*. New York, NY: Free Press.

